

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDETUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ. ==

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei

Pe 6 luni . . . 60 Lei

Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2.50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Un dar de Crăciun.

(=) Sosit în preajma sărbătorilor, trebuia să-l anunțăm chiar în numărul de Crăciun. N'am voit să turburăm însă cu afișarea lui dispoziția sărbătorească a cititorilor noștri, știind că nu venim prea târziu nici în numărul de față.

E vorba de un ordin al ministerului instrucțiunii publice Nr. 70,141/923, trimis inspectoralelor școlare la sfârșitul anului trecut, de următorul cuprins:

„Constatând, că manualele de religie „Istoria bisericii creștine universale de dl I. Georgescu și Noțiuni de istorie, liturgică și constituție de dl Nicolae Brinzău „conțin idei vătămătoare Statului și bisericii noastre, Vă facem cunoscut, că „Ministerul interzice introducerea lor în „școlile secundare de orice fel, precum și „a oricărui alt manual, neaprobat de minister“.

Se știe însă, că manualele noastre de religie se aprobă numai de autoritatea bisericească, așa că un singur manual nu avem, care să fie aprobat în toată regula și din partea ministerului. Respectându-se autonomia bisericii noastre, nici odată nu s'a cerut așa ceva din partea guvernului ungar, care a fost, se vede, convins, că dacă voim să propagăm „idei vătămătoare Statului“ nu o vom face prin cărțile de școală și mai ales nu prin cele de religie. A trebuit ca în anul Domnului 1923, după aniversarea atât de măreață a întâiului lustru dela unirea Ardealului nostru cu patria mamă, să vie chiar Statul român să arunce în fața bisericii noastre cea mai grozavă insultă: „că ar lucra împotriva intereselor statului „sinând prin cărțile sale de religie sufletele „lăpânde ale elevilor școlilor secundare, generația de mâine a țării și a neamului. Și a trebuit să vină cu această revoltătoare măsură, care cu o singură lovitură scoate din școli toate manualele noastre de religie, chiar la mijloc de an, când lucrurile se pot aranja atât de anevoie.

În loc ca ministerul instrucțiunii — care știe foarte bine, că acele manuale sunt scrise de preoți ai bisericii noastre și încă de unii din cei mai de seamă, și care nu poate să nu știe, că există undeva în această țară o autoritate bisericească răspunzătoare și competentă în chestiuni tinătoare de învățământul religios al acestei biserici —, să se fi adresat acestei autorități, cerându-i toate lămuririle de care avea nevoie și impunându-i toate formele cari puteau să-i fie impuse, a venit ca din senin cu acest ordin brutal, fără să-l fi comunicat măcar și autorității bisericești competente.

Ei bine, aceasta e ceva nemaipomenit! Atât ca formă, cât și — mai ales — ca fond, ordinul acesta este o insultă și o sfidare, în fața căreia biserica noastră întreagă trebuie să se ridice ca un singur om, cerând imediată lui revocare.

Nu în cărțile de religie, dar în orice altă manifestare a bisericii noastre, desfidem pe oricine să găsească un singur moment, care ar putea fi socotit pe dreptate vătămător intereselor Statului! Dar, firește Statul român nu este a se confunda cu biserica ortodoxă, care deși „dominantă în Stat“, pentru că este a majorității covârșitoare a cetățenilor săi, nu este după noua Constituție biserica Statului, și cu atât mai puțin a ministerului instrucțiunii, cum se spune în ordinul vizat. Și chiar să fie — precum nu este — a Statului biserica ortodoxă, ea totuși nu ar putea fi socotită, sub nici un cuvânt, ca însuși Statul, fiind numai o latură a manifestării vieții de Stat. A scrie deci și a lucra împotriva intereselor bisericii ortodoxe române, nici pe departe nu înseamnă a propaga „idei vătămătoare Statului“.

Or, cărțile excepționate din partea ministerului nu cuprind pasagi vătămătoare nici măcar la adresa ortodoxismului. Puse în serviciul bisericii noastre, și mai presus de toate în acela al adevărului, ele, evident nu puteau prezenta istoria acestei biserici în lumina falsă și respingătoare, în care ar dori să o vadă „lupașii“ ortodoxismului. Și iarăși — va înțelege oricine — nu puteau să facă apologia unei rătăcirii atât de păgubitoare pentru tot rostul românismului pe aceste plaiuri, cum este ortodoxismul.

A pune însă din acest motiv cărțile dlui I. Georgescu, azi profesor de stat la Constanța, și a dlui N. Brinzău, azi canonic al bisericii catedrale din Lugoj, pe Indexul cărților potrivnice Statului, și a atârna deasupra lor o sentință de cuprins asemănător aceleia, care privește Cronica marelui Șincai, înseamnă că Statul se face o uuealtă — și încă foarte puțin inteligentă — a ortodoxismului, care ține, se vede să ne desființeze cu orice preț și crede că poate s'o facă pe calea aceasta.

Dar zadarnică-i este orice efortare și bine ar fi să înțeleagă în sfârșit, că mai ales uneltiri de această natură nu pot să-i ajute nimica. Cu, sau fără aprobarea autorităților de stat, biserica noastră și cărțile ei nu vor putea să propovăduiască decât adevărul, în serviciul căruia stau. Iar acesta nu vatămă, ci mai curând promovează interesele statului nostru.

Să ne slăbească deci ministerul instrucțiunii cu astfel de daruri de Crăciun, și, dându-și seama că puține lucruri vor fi mai „vătămătoare Statului“ decât ordinul său medieval din chestiune, să-l scoată cât mai curând din vigoare.

Va face o faptă din cele mai bune.

Tot în chestia calendarului. În legătură cu hotărârile bisericii române ortodoxe referitoare la unificarea calendarului, pe cari le-am dat în numărul ultim, suntem azi în situația de a întregi acele hotărâri cu următoarele:

1. Sinodul bisericii ortodoxe române consimte, ca patriarhia ecumenică, după prealabilă înțelegere cu celelalte biserici ortodoxe, să roage Liga Națiunilor să inițieze ea redactarea

unui calendar universal prin o conferență mondială, la care să ia parte și reprezentanții bisericii ortodoxe. Delegația bisericii române la conferența din Constantinopol a prezentat un astfel de proiect. — Biserica ortodoxă va primi un asemenea calendar, întrucât acela va fi primit de toate bisericile creștine din lume. — Dacă Liga Națiunilor nu se va crede pe sine competentă a iniția o astfel de lucrare, patriarhia ecumenică are libertatea să se adreseze în altă parte, ori unde va crede de cuviință.

2. Biserica ortodoxă preferă un calendar, care ar păstra continuitatea zilelor din săptămână.

3. Întrucât ar obveni o înțelegere comună între toate bisericile creștine din lume, biserica ortodoxă este gata, să se declare pentru stabilirea Paștilor într'o zi de Duminecă fixă. Își exprimă dorința, ca această Duminecă fixă să corespundă într'adevăr Duminecii învierii Dlui, stabilită în mod neîndoelnic prin metodă științifică. —

Dupăcum reiese din aceste hotărâri, chestia unificării depline și definitive a calendarului creștin nu va mai întâmpina pe viitor din partea bisericii ortodoxe — cel puțin a celei române — piedeci mai însemnate. Să sperăm deci, că se va găsi și calea dorită a unei conferențe interconfesionale, care să poată cădea de acord în această privință.

În favorul improprietății bisericii- lor sa dat, cu datul de 31 Decembrie 1923, un nou ordin către toți consilierii agricoli pe urma căruia toate neajunsurile de pe acest teren pot fi încă sanate. Preoțimea noastră să-și țină deci de sfântă datorință o interveni de nou în toate cazurile, unde cererile legale și juste ale bisericilor au fost — din orice motive — nesocotite.

Ordinul acesta poartă Nr. 14,701/923 și este de următorul cuprins:

Domnule consilier,

Prin nenumărate ordine date până acum Vi-s'a atras atențiunea asupra datoriei ce aveți a căuta ca terenurile ce se cuvin școlii și bisericii în conformitate cu dispozițiile legii să fie date în toate comunele, pentru ca cel puțin acum aceste focare de cultură națională să fie la înălțimea cerută.

Din rapoartele dlor inspectori și din inspecțiile noastre am constatat, că unii din DVoastră nu dau importanța cuvenită și nu execută întocmai deciziunea dlui ministru de a se satisface trebuințele de teren ale școlilor și bisericilor cu precădere, lăsând astfel această chestiune pe al doilea plan. Pentru a nu se mai da loc la asemeni omisiuni, cari sunt în detrimentul dezvoltării noastre naționale, Vă atragem de nou atențiunea și Vă rugăm în mod stăruitor să luați măsuri, ca odată cu aplicarea improprietății să satisfaceți și trebuințele de teren ale școlilor și bisericilor, ocupându-Vă chiar DVoastră personal de toate aceste

cereri și căutând a le rezolva în mod favorabil. In regiunile de munte, unde nu este pământ disponibil veți aplica deciziunea referitoare a dlui ministru”.

Am dat acest ordin după ultima circulară a P. V. Ordinariat de Oradea-mare, pentru ca factorii competenți să se poată folosi de ea și înainte de ce s'ar publica și prin cercelările celorlalte eparhii ale bisericii noastre.

Anomalie supărătoare. Nu putem numi altfel ordinul cunoscut și de care ne-am mai ocupat în aceste coloane, în urma căruia școlile confesionale nu pot avea — decât cu învoirea specială a ministerului de instrucție — elevi de altă confesiune. Este o măsură pripită, concepută în capul înfierbântat de ambiție a cutărui inspector râvnitor de merite patriotice, pe care am combătut-o la timpul său și care afirmative — deși lucrul s'a desmintit — ar fi fost scoasă mai nou din vigoare.

Dar alteeva ne îndeamnă să scriem aceste șire. Este faptul, pe care-l deținem din „Sionul Românesc” al Lugojului, că inspectoratul din Timișoara a interzis, întemeiat pe acest ordin, unei fetițe de preot român unit să urmeze cursurile la Institutul de fete „Notre Dame” din Oravița. Chestia e deci, că acel inspectorat socotește pe uniți mai mult, mai puțin, ori peste tot altfel de catolici decât pe cei de ritul latin dela numitul institut. Până când deci — așa urmează „S. R.” — în vechiul regat orice ortodox poate să-și trimită copilele la institute de creștere catolică, la noi nu poate s'o facă aceasta nici chiar un preot unit.

Cazul s'a deferit de altfel spre competență rezolvire ministerului cultelor, dar te pomenești, că bazat pe faimosul §. 22 al Constituției, unde cultul nostru român unit s'a înscris cumva deosebit de cultul catolic, ministerul va da dreptate inspectoratului dela Timișoara.

O s'o mai trăim și pe asta?!

Cereți pretutindenea „UNIREA”

Neghiobii administrative.

In legătură cu ordinul mai nou referitor la improprietărea bisericilor — de care ne ocupăm la alt loc al acestui număr —, și spre a ilustra multe abuzuri ale consilierilor agricolizati în acel document, care nu prea le face temenele, dăm aici un ordin al consilierului agricol din județul săcuesc al Ciucului — unde singura biserică românească este biserica noastră — pentru a se vedea cum a înțeles acest consilier să sprijinească acolo acțiunea românească a acestei biserici.

Ordinul este datat din 10 August sub Nr. 931/923 și are — într'o românească imposibilă — următorul cuprins:

Domnule Președinte!

Bazat pe dispozițiile dlui ministru al agriculturii comunicată în conferința avută în Cluj la 31 Iulie 1923—

Binevoi-Ți a cunoaște, că în conformitate cu rezervele de 5 jug., ca loc pentru grădina de pomi a școalelor de stat ce urmează a li-se da bazat pe dispozițiile legii, s'a dispus ca și pentru școlile confesionale să li-se (sic!) facă rezerve pe seama statului, dar fără a li-se da în folosință având loc darea în posesiune, când se va întâmpla actul statificării și al acestor școli.

Asemenea se va proceda și cu bisericile confesionale — de stat fiind recunoscute cele ortodoxe — iar gr.-cat. rom.-cat., calvini, luterani etc. fiind considerate biserici confesionale.

Mai departe cu ocaziunea improprietărilor acelor de stat (ortodoxe) cum și acelor confesionale la calculul ce urmează a se face pe seama statului, cari ca și la școlile confesionale numai cu ocaziunea statificărilor se va da în folosință. In regiunile de munte cota prevăzută de art. 6 din lege a se da bisericilor să fie dela 1—10 jug., după cum este teren expropriat, în loc de 32 jug. ca porțiune preotului, cu privire la aceste sesiuni, în nici un caz nu va depăși peste 10 jug. peste tot. . .

*

Așa se interpretează la Ciuc »protecțiunea cea deopotrivă» și mai ales »intăietatea«, pe care o acordă noua Constituție bisericii noastre »gr. catolice«!

Dar se sperăm, că în urma noului ordin va binevoi și d. consilier agricol al Ciucului să revină la sentimente mai bune.

O scrisoare mult grăitoare.

Incă înainte de-a fi putut avea la îndemână Apelul de Crăciun al I. Preasfinției Sale mitropolitului Vasile pentru școlile Blajului, d. Dr. Ioan Sârbu, medicul primar al județului Odorheiu, a trimis dlui A. Caliani, directorul liceului nostru de băieți, o scrisoare din cele mai grăitoare, pe care, ca o primă rândunică vestitoare de bine, o dăm aici în întregime:

Prea stimate ale director,

In vâltoarea necazurilor vieții, adeseori mi-am adus aminte de Blaj, micul orașel dela îmbinarea Târnavelor, acest educator și binetăcător al meu și al multora, de odinoară.

Blajul! Ah, cine ar putea descrie frumoasele lui calități în toată splendoarea și plenitudinea lor? El este focarul din care emană tot îndemnul pentru Cultură și Morală, toate ideile umanitare și tot entuziasmul pentru Bine și Frumos.

Cuvine-se deci să nu ne uităm de Blaj, acest mare ocrotitor al elevilor români, cel puțin noi cari am beneficiat de favoruri din partea lui. Dar oare care elev trecut prin școalele Blajului, atât de modeste ca edificiu — durere — încă și astăzi, poate afirma, că nu a beneficiat de nici un favor?

Aproape fiind sărbătoarea Nașterii Domnului, când îngerii aduc daruri copiilor, dau mica sumă de 2000 Lei pentru elevii săraci, dar diligenți, ai liceului, rugându-Vă să o distribuiți, respective întrebuițați, cum credeți Domnia-Voastră de bine.

Primiți, Vă rog domnule director, asigurarea respectului ce Vi-l port.

Odorheiu, la 31 Decembrie 1923.

Medic primar de județ:

Dr. Ioan Sârbu

Revistă bisericească.

Preasfințitul episcop Valeriu al Orăzii a dispus tuturor preoților conducători de oficii parohiale, ca începând dela 1 Ianuarie c. să poarte un protocol al funcțiunilor preoțești, „în care să se inducă, zi de zi, toate funcțiunile preoțești din parohie și anume: liturgii, predici, mărturisiri, cuminecări, botezuri, cununii, înmormântări, cercetările și prevederea bolna-

Foița „Unirii”.

Din celelalte pastorale.

Sosindu-ne pastoralele tuturor arhierilor eparhiilor sufragane ale mitropoliei noastre, reținem aici — potrivit promisiunii din numărul de Crăciun — părțile lor mai însemnate, pentruca astfel îndemnul sfințe cuprinse în ele să poată fi cunoscute deopotrivă în întreagă provincia noastră bisericească.

I.

Ce ne spune Preasfințitul dela Oradea?

Intors de curând dela Roma, pâr. episcop Valeriu dela Oradea-mare, aduce la cunoștința eparhioților săi, că la mormintele sfinților apostoli Petru și Pavel s'a rugat pentru ei, ca Dumnezeu să le dea darul statorniciei în bine, atât de necesar mai ales în zilele noastre.

„Oprezece veacuri, am fost — așa urmează Preasfințitul Valeriu — iobagii și supușii altora. Nu de mult am scăpat de iobăgie, iar mai înainte cu 5 ani prin milostivirea bunului Dumnezeu am ajuns din slugi stăpâni în țara noastră.

„Ca iobagi și slugi nu aveam multă răspundere, eram siliți să împlinim porunca stăpânilor noștri și răspunderea cădea nu în sarcina noastră, ci a stăpânilor. Acum ca stăpâni avem mai multe datorințe. Trebuie ca moșia primită dela bunul Dumnezeu să o transformăm într'un adevărat paradis pământesc. Inșă aceasta fără credință tare, fără de a fi creștini adevărați, nu o putem face. Să nu a-

șteptăm ca din paguba noastră să învățăm, ci mai bine să privim istoria neamurilor și vom vedea, că epoca de aur a tuturor neamurilor a fost atunci, când era mai vie credința. Indatăce la un popor sau într'o țară a început să scadă credința, poporul și țara aceea a început să dea înapoi, și dacă nu s'a reînnoit credința lor, s'au prăbușit pentru totdeauna”.

Preasfințitul Orăzii insistă apoi asupra greșelii acelor, cari cred că averea și bogăția, câștigată chiar și pe nedreptul, pot să ducă înainte binele țării, și încheie povestind câtă bucurie a făcut sfântului Părinte al Romei — raportul favorabil ce i-a putut face asupra stărilor din eparhia sa.

II.

Indemnurile pâr. episcop Iuliu al Gherlei.

Măncând din considerații asupra nașterii Mântuitorului, „intemeietorul împărăției păcii“, și îndemnând pe credincioșii săi să aprofundeze cât mai mult cântarea îngerilor din noaptea cea sfântă, Preasfințitul Gherlei continuă astfel:

„Dacă aceasta cântare ar izvari din sufletul popoarelor, binecuvântarea ceriului s'ar pogori asupra lor, pacea Domnului ar stăpâni pământul. Dar cărările popoarelor s'au îndepărtat dela Dumnezeu. Nu știu să dea mărire lui Dumnezeu. Pentru aceasta le lipsește pacea.

„Credința a scăzut, dragostea s'a răcit. Oamenii caută a lor mărire, nesocotesc legile Domnului, cuvântul Evangheliei sale sfințe. Toată niziunța lor pare a fi îndreptată spre a răpi mărirea lui Dumnezeu. Trăiesc ca și când

n'ar fi Dumnezeu. Și dacă văd că trăiește în sufletele credincioșilor săi, se aruncă asupra acestor suflete, cari se bucură de pacea credinții dumnezeiești, și încearcă să le neliniștească: să le răpească pacea.

„Răutatea minciunii și a nedreptății pare că a eșit biruitoare, și nerușinată ridică capul împotriva lui Dumnezeu, cercând a răpi mărirea dreptății și a adevărului său. Acești fii ai întunerecului sunt peste măsură îndrăzneți. Fioșose toate mijloacele, încearcă toate cărările, pentru a se atinge de mărirea lui Dumnezeu, care este credința sufletelor blânde.

„A-le turbura în suflet, a-le sminti în credință, ale răpi comoara păcii, într'acolo se îndreaptă ispita celui vicelan și a uneltelor lui Răi ei singuri și'ntru statornică neliniște, în cearcă a trage întru răutate și neliniște, pe că mai mulți; știind că întru neliniște nu est Dumnezeu. Iar ei sunt potrivnicii lui Dumnezeu.”

Față cu toate uneltirile acestora și atător altora, cari în toate chipurile cearcă și clatine pe credincioșii noștri în credința moștenită dela părinți, episcopul Gherlei îndeamnă la imitarea pildei înaintașilor, „pe cari credință i-a susținut în veacurile grele de amară suferință“. Și dacă această credință „ne-a adus p noi la zile de binecuvântată libertate“, prin cari însuși Dumnezeu s'a preamărit, „să nu ne atirgem de aceasta mărire a Lui, săvârșind ne dreptatea și grăind minciuna“.

„Câtă dragoste n'a trăit în sufletul lor —

vilor ș. a. ca la timpul său fiecare preot să ne poată da date precise pentru statistica diecezană. — Este un ordin de cea mai mare importanță nu numai pentru statistică, ci pentru însăși viața bisericească, așa că unde nu sunt atari dispoziții ar trebui introduse fără nici o amânare.

Din partea ministerului cultelor și artelor s'a trimis de curând tuturor eparhiilor românești următoarea adresă: „In bisericile românești se găsesc cărți vechi, manuscrise și alte însemnări, de multeori de cea mai mare importanță pentru cercetătorii trecutului nostru. Aceste cărți și însemnări stau neutilizate, aruncate în multe cazuri prin poduri, expuse stricăciunii, prafului etc. Multe din ele se instrăinează, ajungând în mâinile particularilor. — Pentru a scăpa aceste comori de peire și instrăinare și pentru a le conserva și face utile cercetărilor viitoare, avem onoare a vă ruga să binevoiți a lua măsurile de lipsă, ca toate cărțile și manuscriptele vechi neutilizate azi să fie trimise la episcopii, unde să fie inventariate și păstrate în bună rânduială“.

Din fruntea numărului de Crăciun al ziarului „Universul“ reținem următoarele **constatări interesante semnate de directorul Stelian Popescu**: „Creștinătatea ortodoxă sărbătorește anul acesta pentru ultima dată azi ziua nașterii Mântuitorului, căci dela anul, prin unificarea calendarului, toată lumea creștină va serba această mare zi la aceeași dată, încetând astfel anomalia de până aci de a vedea frații întru Hristos având sărbători cu acelaș scop la date diferite. — Diferențele acestea au provenit dintr'o neînțelegere la vreme a oamenilor și a evenimentelor, cari au adus mai apoi mari turburări în viața creștină. — Serbarea de azi a nașterii Mântuitorului cade într'o epocă, în care în biserica creștină română pare a se produce o frământare tot dintr'o neînțelegere a vremii și căreia nu-i putem prevedea consecințele“.

continuă Preasfinția Sa vorbind de virtuțile părinților — pentru credința lui Dumnezeu. Câtă alipire față de biserică și de așezămintele ei. Câtă grijă pentru casa Domnului și podoaba căsiei lui. Câtă dragoste în inima lor față de preoții lui Dumnezeu, cu cari erau un suflet și un trup. Cu cât drag îplineau datorințele față de slujitorii altarului Domnului și cum vedeau ei în jertfa ce o aduceau, chezeșia belșugului binecuvântării Domnului. Bătrânii noștri cunoșteau bine cuvântul Domnului către apostolii săi: „vrednică este sluga de plata sa“. Și altul al Apostolului „cine slujește altarului de pe altar se împărtășește“. Chiar îndatoririle acestea sunt o legătură sfântă între credincioși și preoți, cum a fost încă în cele mai îndepărtate vremuri. Dară cine a dat Domnului într'o formă sau alta, însutit a luat din binecuvântarea celui Atotputernic și preabogat“.

Dar când indeamnă prin aceasta pe credincioși să fie darnici față de biserică și de slujitorii ei, Preasfinția Sa nu uită să atragă atențiunea preoților să aibă „toată grija, până unde ajunge putința fiecăruia“.

De încheiere Preasfințitul Iuliu spune credincioșilor săi, că le aduce „Cuvânt de pace, isvorde dar ceresc“ și „binecuvântare apostolică“ din veșnica cetate a Romei, unde a umblat de curând pentru a cerceta sfintele morminte ale mărilor apostoli Petru și Pavel. Patriarhul Romei binecuvântă pe toți, dar mai ales „pe pruncii lor, pe bolnavii lor și pe bătrânii lor“ și episcopul să grăbește să le comunice a-

Săptămâna ultimă a trecut prin toate gazetele știrea, că *Vaticanul are de gând să-și instaleze în grădinile sale un post de telegrafie fără fir*, cu ajutorul căruia să poată avea cât mai nestânjenit legături cu credincioșii săi din toate părțile lumii. Știrea adăugea, că pentru acest aranjament s'ar fi obținut și asentimentul guvernului italian. Mai nou știrea se desminte, și de fapt se pare, că a fost mai mult un balon de încercare lansat din partea cercurilor americane.

Știri mărunte.

Personale. Sf. Părinte al Romei a numit de curând pe păr. *Ludovic Vida* din Carăii mari de camarar secret supranumerar.

— P. V. Ordinariat de Gherla a numit pe anul 1923/4 de *comisari pentru inspeștarea învățământului religios* pe următorii: Dr. Octavian Domide (orașul Dej), Dr. P. Fabian (orașul Baia-mare), G. Pop (orașele Șimleu, Zălau și prot. Oarța și Noșig), Dr. V. Bojor (orașul Năsăud și vicariatul Rodnei), I. Hodorean (orașul Gherla), I. Boroș (vicariatul Maramureșului), D. Vaida (prot. Bistrița și Budac), P. Grapini (școlile primare din Năsăud și plasa Rodnei), I. Coste (prot. Șomcuta și Mireș), T. Trușășiu (prot. Crasna, Valcău, Ip, Bred și Periceu), Dr. A. Ciple (orașul Bistrița), Dr. G. Vidican (prot. Cristur și Reteag), C. Demian (prot. Țara Oașului și Turș), Dr. G. Bob (prot. Sec, Buza, Băsești), Dr. G. Strâmbu (prot. Năpradea și Satu-mare), Dr. D. Manu (prot. Ieriu, Sărvad, Samsod), Dr. T. Malaiu (câteva școli din Năsăud și prot. Sânmărghita și Vad), Dr. I. Pascu (prot. Baia-spric și Mănăștur) A. Ciceovan (prot. Gherlei), E. Pioraș (prot. Giula și Lugerd), V. Pop (prot. Cațcău și Seini), C. Gheție (prot. Beclean și Ciocman), și A. Pașca (prot. Lăpuș și Surduc).

— P. V. Ordinariat de Lugoj a numit pe păr. *Emil Vladislav* de paroh la Livadia, iar pe păr. *Mihail Soproni* de adm. parohial la Sălașul de sus.

Mișcarea profesorilor pentru îmbunătățirea situației lor materiale nu a avut rezultatul

dorit, întru cât bugetul pe 1924 s'a votat fără a se fi luat în considerare cererile juste ale corpului didactic. Comitetul de inițiativă a examinat deci de nou situația, enunțând că, în sensul hotărârilor anterioare, trebuie să se purceadă acum la organizarea demisiilor individuale. S'a și început această acțiune după modalitățile din instrucțiile speciale ce s'au dat secțiilor Asociației profesorilor secundari. »Cei cari au împins profesoria până aci, spune un nou apel al corpului didactic, rămân singuri răspunzători și de acest tragic gest și de toate urmările lui. Profesorimea însă era obligată să-și facă toată datoria, oricât de grea și de dureroasă. Era obligată și față de conștiința sa și față de rolul școlii într'un stat cu peste 60 la sută analfabeți. — Se spune, că în fața acestei hotărâri a profesorilor, nu-i eschis, ca guvernul să revină asupra atitudinii sale în cauză, ori atunci demisia dlui Dr. Angheliescu, ministrul instrucțiunii publice, care a luat anumite angajamente față de corpul didactic, se va produce imediat după sărbători.

Locale. Trebuind ca păr. mitropolit să urmeze și pe timpul sărbătorilor tratamentul medical început, serviciul divin dela Crăciun s'a oficiat din partea capitolului mitropolitan, în frunte cu Mgr. *Dr. Isidor Marcu*, viearul mitropoliei. Predica a rostit-o păr. canonic *Dr. Ioan Bălan*.

— Cu multă bucurie încreștăm, că *»Reuniunea femeilor din Blaj«* a împărțit de sfintele sărbători ajutoare în preț de peste 8 mii Lei. Cea mai mare parte s'a dat orfanilor dela Obreja și dela Ateliere (3540 Lei), preț de 2600 Lei s'a dat elevilor mizeri dela școala de stat, iar restul de 2000 Lei s'a împărțit între săracii Blajului. Mai bine de jumătate din această sumă (4270 Lei) e rezultatul unei colecte făcute de membrele comitetului în preajma sărbătorilor.

— A doua zi de Crăciun, *Reuniunea meseriașilor* a aranjat în salonul otelului „Univers“ o reușită *petrecere cu dans*.

Concurse. P. V. Ordinariat de Oradea-mare publică, cu terminul de 31 Ianuarie c. concurs la parohiile *Șeștin, Domahida, Popbicău, Beltugul Codrului, Așeu, Beznea, Băița și Sîtiștelec*.

ceasta, indemnând pe toți ca prin viața lor nepătată să se facă tot mai mult vrednici de dragostea celui ce „în peșteră s'a născut și în iesle s'a culcat pentru mântuirea noastră“.

III.

Din pastorală dela Lugoj.

Păr. episcop Alexandru al Lugoșului, contemplând pruncul dumnezeesc din peștera Betleemului, arată foarte frumos, cum putem spori în credință, în nădejde și în dragoste prin considerarea deosebitelor momente cari pot fi puse în legătură ce acest mare praznic al creștinătății.

Iată bunăoară ce ne spune în legătură cu virtutea credinței:

„Intrădevăr, Ce ne spune nouă înainte de toate **credința?** Să ascultăm numai cum cuvintează sfintele și dumnezeieștile Scripturi.

„Intru început eră Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul... Toate printr'însul s'au făcut și fără de dânsul nimica nu s'a făcut... Și Cuvântul trup s'au făcut, și s'au sălășluit întru noi... (Ioan 1, 13). Iată! Ochii noștri pământești nu văd în peștera din Viflaim decât sărăcie, lipsă. Acest copilăș gingaș are acelaș trup ca și noi, aceeaș fire ca și toți fi oamenii, și departe de a părea împăratul măririi, e încunjurat de miseria cea mai neagră. Inșă sub acest văl al trupului omenesc, credința ne spune, că se ascunde plinirea dumnezeirii. Că întru dânsul lăcuște toată plinirea dumnezeirii trupești (Coloseni 2. 9). O spusese și profetul Isaia: Căci prunc s'a născut nouă

Fiul, și s'au dat nouă, a căruia stăpânire s'au făcut preste umărul lui, și se chiamă numele lui inger de mare sfat, sftenic minunat, Dumnezeu, tare, biruitor, părinte veacului ce va să fie. Ear ingerul Gavriil: Pentru aceea și sfântul cel ce se va naște dintră tine se va chiama Fiul lui Dumnezeu (Luca 1, 35). Eată ce ne învață credința, pe care o soarbem din izvorul neseecat și limpede al sfintei Scripturi. Și aceasta credință ne-au dovedit-o mai presus de toate viața și învățăturile, faptele și minunile săvârșite de Isus Hristos; cari toate ne spun sus și tare: Da, Dumnezeu e Domnul Isus Hristos, și s'a arătat nouă.

Țineți deci tare și neclintit la acest Dumnezeu, iubitorilor mei. Nimic să nu vă desrădăcineze din sufletele voastre credința în dumnezeirea lui Isus Hristos, cea mai sfântă dintre toate învățăturile câte s'au vestit oamenilor; bazați pe care credință puteți spune a ceea: Că ce neam mare este, căruia să-le fie lor Dumnezeu aproape cum ne este nouă Domnul Dumnezeu nostru întru toate, ori când îl vom chema pre el (A doua lege 4, 7). In valul necredinții de astăzi credința în dumnezeirea lui Isus Hristos este tăriă voastră nebiruită în toate greutățile vieții. Băgați de seamă să nu vi se potrivească și vouă cuvintele: Intru ale sale au venit și ai săi pe Dânsul nu l-au primit (Ioan 1, 11). Dimpotrivă, doresc să-l primiți pe Hristos cu credință tare și adâncă, ca putere să aveți să fiți fiu lui Dumnezeu, voi cei ce credeți întru numele lui (Ioan 1, 12)“.

Libera vânzare a sării. Pe ziua de 1 Ianuarie c. Regia monopolurilor de stat (R. M. S.) a ridicat, în toată țara, monopolul de vânzare al sării, întrucât experiența de până acum a dovedit, că populația dela sate în special, era rău aprovizionată și trebuia să plătească prețuri de speculă din cauza acestei exclusivități de vânzare dată debitanților. Incepând cu 1 Ianuarie c. oricine poate vinde sare și prețul de vânzare rămâne să-l stabilească libera concurență, dar câștigul îngăduit nu poate trece de 30 la sută, fără ca vânzătorul să nu fie dat judecării ca speculant. — Prețul sării la sălină sau la depozite R. M. S. este de 1 leu kgr., iar pentru sarea de lux, cea fin măcinată, aleasă în ambalajul R. M. S. este de 2-50 lei kgr.

Timbrele de asistență socială au fost sporite. Incepând cu 1 Ianuarie c. timbrele de asistență socială au fost sporite, așa că cea mai mică unitate va fi pe viitor de 25 bani, de aplicat acolo unde până acum s'a pus timbru de 10 bani. Cele de 25 și 50 bani se vor aplica pe viitor dublate în timbre de 50 bani, respective 1 leu. Pentru biletele cu plată la vagoanele cu paturi și pentru orice adeverință de călătorie pe bază de permis fără plată se vor încasa pe viitor pentru această asistență câte 10 lei.

Se începe plata bonurilor de tezaur. Ministerul de finanțe a dispus ca bonurile de tezaur interne până la valoarea de 100 de mii de lei și ajunse la scadență să fie achitate de Cassieria centrală a ministerului de finanțe. Detentorii de asemenea bonuri trebuie să facă cereri însoțite de bonurile de tezaur la direcția datoriei publice din ministerul finanțelor, care va face verificarea și va dispune plata. Suma totală a acestor bonuri (până la 100,000 lei) se ridică la 75 de milioane lei și reprezintă o optime din totalul general al bonurilor de tezaur interne.

† **Păr. Liviu Vârvoiu**, preotul nostru din Hătegel (eparhia Lugojului), s'a stins de curând după o boală îndelungată în anul 49 al vieții și 23 al preoției sale cinstitute. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii.”

De anul nou dorim tuturor cititorilor noștri mult bine și sănătate!

Pentru abonați. Mulți dintre iubii noștri cititori au trimis noul abonament fără să aștepte avizul nostru din Nr. 1 al anului. Pe aceștia îi rugăm să binevoiască a întregi cât mai curând suma trimisă, iar pe ceilalți să nu-și uite că abonamentele sunt a se plăti, măcar pe jumătate de an, înainte.

R. Făgăraș. Am citit și noi răspunsul »erudit« (dela »erudimini«) al fostului nostru »Horică« și găsim, că aveți toată dreptatea: oamenii se simt bine în umbra puterii și dacă mai pui, că bietul om n'a văzut în casa părintelui său decât »desbinări, intrigi, invidie, răutate cu alte cuvinte... lipsa dragostei de aproapele ce o experimentează în sânul credinței unite fiecăre credincios«, nu-i de mirare, că în momentul când »Horică« a ajuns Horia, să poată vorbi cu atât de puțin respect de casa tatălui său. Cu toate acestea credem că pe viitor d. Horia, pe care — o mărturisim sincer — nu l-am cunoscut, se va ocupa în organul său de chestiunile pe cari i-le-am indicat în »Telefonul« din Nr. 51. Cu tot concursul nefățurit, lipsit de invidie și răutate, cu'n cuvânt plin de dragostea de aproapele a marelui său patron și prototip, protopopol Borzea de acolo, fie sigur d. fost »Horică« unit, că argumentele sale nu vor trece un singur suflet în tabăra ortodoxă.

G. Bistra. N'am dat curs apelului DVoastră, fiindcă ni-a sosit într'un timp cât se poate mai nepotrivit. În fața marelui acțiuni pornite de I. Preasfinția Sa mitropolitul pentru școlile Blajului, aceea a DVoastră pentru un monument lui Petru Pavel Aron, întemeietorul acestor școli, ar trece azi prea mult în planul al doilea și de aceea am crezut, că e bine ca ea să fie amânată pe alte timpuri. De acord?

T. Necopoi. Din suma de 45 Lei trimisă în 29. VI 923, au trecut în abonamentul pe 1922 Lei 25. Pe anul 1923 au rămas Lei 20, cărora s'au mai adăus Lei 55 trimiși acum în urmă, așa că pe anul trecut mai restăți cu 5 Lei. Cartea dorită Vam trimis-o, debitându-Vă cu alți 5 Lei.

V. Negriștești. Având pe anul trecut o restanță de Lei 30, s'a ajuns pentru noul abonament numai 15 Lei. Trimiteti, Vă rugăm, și restul.

B. Cluj. Totul este în ordine.

Tuberculoșii

folosesc cu cel mai bun rezultat

„SIROL“

preparatul patentat al lui Dr. Biró.

Un flacon Lei 40

Se poate avea la FARMACIA DR. BIRÓ, Cluj, Piața Unirii 6. — precum și la toate farmaciile mai mari din provincie.

(85) 5 12

Oricine ne trimite adresa corectă poate avea în cinste — românește ori ungurește — broșura: „Cum să ne apărăm de tuberculoză”.

VASILE HOZA

SIBIU, PIAȚA HUET Nr. 6.
(fost Grand magazin).

Pe lângă tot felul de articole aparținătoare branșei de manufactură, sfetere de lână pentru bărbați, femei și copii, barcheturi, bazmale, satinuri cu flori pentru căptușeală, lingerii și mărfuri mărunte, se găsec

Odăjdii bisericesti și prapori

din cele mai bune materii elvețiene, în toate culorile potrivite rânduelii bisericii noastre.

Prețuri foarte convenabile.

(98) 2-3

„Unirea“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

TUSA

bronchita, dureri de plămâni, dureri de piept, oftica în stadiul prim, guturaiul, astma etc. vindecă cu succes unul din preparatele următoare: CEAIUL CARPAȚILOR VOREL, BONBOANE PECTORALE VOREL în plicuri și cutii, SIROPUL CARPAȚILOR VOREL, GUDRONUL VOREL.

Veți alege, după plăcere, unul din aceste specialități. Le găsiți la drog. și farm.

Dep. central: FARMACIA VOREL, Piatra Neamtz.

Important pentru toți Institutorii și Invățătorii

CHESTIUNI METODICE

VOLUMUL I

CUPRINZÂND:

Metodica Scris-Cititului și a celorlalte materii ajutătoare

DE STEFAN VELOVAN

profesor de pedagogie la școala normală de învățători din Craiova

MARIN FLORESCU și ILIE JIANU

institutori din Craiova, foști institutori la școala primară de aplicație a școlilor normale de învățători din Craiova.

De vânzare la toate librăriile sau la Editura „Scrisul Românesc”, Craiova.

ROYAL MAIL LINE □ PACIFIC LINE □ UNION CASTLE LINE

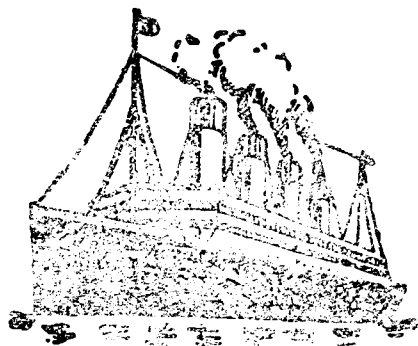
FONDATA IN ANUL 1839.

Celea mai nouă și moderne vapoare cu trei și patru elici.

CANADA în și AMERICA

Vaporul „OHIO“ pleacă în Halifax Canada din Cherbourg în 7 Februar 1924.

Vaporul „Orduna“ pleacă în Halifax Canada din Hamburg Cherbourg în 29 Febr. 1924.

Călătorește comod și cu vapoare luxoase, rapide, cine merge în

Brazilia, Argentina, Uruguay, Peru, Chile, Cuba, Mexico, Africa de sud și Apusană etc. etc.

(81) 13-50

În fiecare săptămână pornesc vapoare din

Hamburg, Southampton, Liverpool, Cherbourg, La-Rochelle-Pa-Lice.

Cereți deslușiri cu încredințare pentru viza pașapoartelor sau altor formalități dela „Compania Tranzit” București, Calea Griviței 153. Sucursala Timișoara, Hotel Corona. Bani trimiși din America, Canada și Argentina îi aveți în timp de 8 zile fără nici un onorar.